

COI: Afganistan provincia Laghman

Zdroj obr.: https://en.wikipedia.org/wiki/Laghman_Province

Február 2019

Obsah

1. Bezpečnostná situácia v r. 2016	5
A. EASO, COI správa: Afganistan bezpečnostná situácia – november 2016.....	5
B. UNAMA, Výročná správa o ochrane civilistov v ozbrojenom konflikte: Afganistan 2016 – február 2017	5
C. USDOS, Správa krajiny o praktikách v oblasti ľudských práv (Afganistan, 2016) – 3.3.2017	6
2. Bezpečnostná situácia v r. 2017	6
A. ACCORD, Afganistan, rok 2017: aktualizácia incidentov podľa ACLED – 18.6.2018...7	
B. UNAMA, Výročná správa o ochrane civilistov v ozbrojenom konflikte: Afganistan 2017 – február 2018.....	7
C. UNAMA, Polročná správa o ochrane civilistov v ozbrojenom konflikte: Afganistan 2017, júl 2017	7
D. USDOS, Správa krajiny o praktikách v oblasti ľudských práv (Afganistan, 2017) – 20.4.2018	8
E. SIGAR, Štvrtročná správa pre Americký Kongres – 30.4.2017; TOLONews, Veľký úder Talibanu v Laghmane, 2.3.2017	8
F. UN OCHA, Humanitárny Bulletin – Júl 2017 (str. 1).....	8
G. Khaama Press, 103 ozbrojencov zabitých, 58 zranených v Laghmanských operáciach za posledný mesiac – 23.5.2017	9
H. BAMF, Briefing Notes – 27.2.2017.....	9
3. Bezpečnostná situácia v roku 2018	9
A. ACCORD, Afganistan, 1. štvrtrok 2018: aktualizácia incidentov podľa ACLED – 25.6.2018 (str. 6).....	9
B. ACCORD, Afganistan, 2. štvrtrok 2018: aktualizácia incidentov podľa ACLED – 5.9.2018 (str. 6).....	9
C. EASO, COI správa, Afganistan – bezpečnostná situácia – máj 2018.....	10
D. EASO, Usmernenie: Afganistan – jún 2018.....	10
E. Home Office, Krajinná politika a informačná správa, Afganistan: Deti bez sprievodu – Apríl 2018.....	11
4. Situácia kočovného kmeňa Kuchi	11
A. UNHCR, Usmernenia k vyhodnocovaniu potrieb medzinárodnej ochrany u afganských žiadateľov o azyl – 30.8.2018.....	11
B. Minority Rights Group International, Afganistan: Kuchi.....	11

- C. NSIA - Islamská republika Afganistan, Národný štatistický a informačný orgán – 2018 12
- D. The Guardian, Skryté obete afganskej vojny: kočovní farmári prijímajúci usadenejší spôsob života – 9.1.2013 12

Provincia Laghman je jednou z 34 provincií Afganistanu a nachádza sa vo východnej časti krajiny. Je rozdelená na 6 okresov. Hlavným mestom provincie je Mihtarlam. Počet obyvateľov je okolo 445 600. Obyvateľstvo tejto krajiny sa vyznačuje multietnicitou a roľníckym spôsobom života. Na jej pôde prebieha intenzívny ozbrojený konflikt, pričom aktuálne sú útoky protiviládnych ozbrojených síl na vzostupe. V provincii operujú bojovníci hnutia Taliban ako aj Islamský štát provincie Khorasan (ISKP), ktorých aktivity sa rozšírili zo susedného Nangarharu. Podľa IOM 88 788 ľudí z Laghmanu (jedna pätina obyvateľov) utieklo z domovov v rokoch 2012 až 2017. V provincii sa nachádzajú diskriminované minority (napr. kočovníci kmeňa Kuchi) a veľké množstvo vnútorne vysídlených osôb.

Výhrada

Výhrada týkajúca sa použitých zdrojov a uvedených informácií

Táto správa bola napísaná na základe starostlivo vybraných spoľahlivých a verejne dostupných zdrojov informácií. Všetky použité zdroje sú v správe uvedené.

Všetky informácie uvedené v tejto správe boli vyhľadane, vyhodnotené a spracované s najvyššou možnou mierou starostlivosti vzhľadom na obmedzený rozsah času dostupného na jej vyhotovenie. Správa danú problematiku nepokrýva vyčerpávajúco a nie je ani rozhodujúca pre posúdenie konkrétnej žiadosti o azyl.
Ak v správe nie je spomenutá určitá udalosť, osoba alebo organizácia, nemusí to nevyhnutne znamenať, že sa udalosť nestala, alebo že táto osoba alebo organizácia neexistuje.
Informácie uvedené v správe nevyjadrujú osobné ani politické názory Ligy za ľudské práva.

Výhrada použitia správy

Správa nemôže byť kopírovaná alebo publikovaná (či už úplne alebo čiastočne) bez predchádzajúceho súhlasu Ligy za ľudské práva, s tým, že verejné zdroje informácií použité v správe smú byť citované, nie ale ich preklad do slovenského jazyka alebo samostatná správa bez predchádzajúceho súhlasu Ligy za ľudské práva.

1. Bezpečnostná situácia v r. 2016

A. EASO, COI správa: Afganistan bezpečnostná situácia – november 2016

EASO poukazuje, odkazujúc na Khama Press, že v apríli 2016 sa Laghman radil medzi relatívne nestabilné provincie Afganistanu. Protivládne ozbrojené skupiny pôsobili v mnohých izolovaných oblastiach. Náboženský učenci vyzvali Taliban, aby sa vzdal násilia a prijal ponuku zo strany afganskej vlády na mierové rokovania. V roku 2015 bezpečnostná situácia zostala nestabilnou z dôvodu početných incidentov (ozbrojené strety, vraždenie, zastráňovanie, vzdušné útoky). EASO taktiež informuje, že v rámci obdobia medzi 1.9.2015 až 31.5.2016 bolo v provincii Laghman zaznamenaných dokopy 852 bezpečnostných incidentov, 42 z toho tvorilo násilie na jednotlivcoch, 719 ozbrojené strety a vzdušné útoky, 49 explózie a zvyšných 42 boli incidenty z dôvodu vynútenia/presadenia bezpečnosti. (str. 112)

V januári 2016 bol zabitý jeden z veliteľov Talibanu počas stretu s afganskou armádou, pričom zabití boli ďalší traja príslušníci protivládnych ozbrojených skupín. Vo februári v meste Mehterlam explodovalo magnetické výbušné zariadenie, ktoré bolo pripojené k vozidlu afganskej polície – počas tohto výbuchu, ktorý sa uskutočnil v blízkosti banky bolo zranených tucet civilistov. V marci sa udialo viacero nájazdov, ozbrojených stretov a útokov vzdušnými raketami. V polovici marca bol počas útoku v Laghmane zabitý zástupca šéfa okresnej polície susednej provincie Nuristan. V apríli 2016 boli zabití minimálne traja policajti v meste Mehterlam. V máji 2016 bol zabitý jeden z veliteľov Talibanu, Mullah Saboor (ktorého skupina údajne plánovala samovražedný útok, počítajúc 11 bojovníkov), spolu s 3 ďalšími príslušníkmi Talibanu. V júni bomba, umiestnená na ceste, usmrtila 2 civilistov a ďalších 16 zranila v meste Alisheng. Taktiež v júni boli po výbuchu magnetického výbušného zariadenia zranení 8 civilisti. V júli výbuch magnetickej bomby pripevnenej k vozidlu afganskej polície zranil jedného policajta a 6 civilistov. V auguste výbuch magnetickej bomby pripevnenej k vozidlu afganskej polície v meste Mehterlam zranil 4 civilistov.¹ (str. 113)

B. UNAMA, Výročná správa o ochrane civilistov v ozbrojenom konflikte: Afganistan 2016 – február 2017

UNAMA za rok 2016 namerala vo východnej časti Afganistanu, kam spadá aj provincia Laghman, dokopy 1595 obetí-civilistov (433 mŕtvych a 1162 zranených), čo je 3% pokles oproti roku 2015 (kedy bolo vo východnej časti zaznamenaných 1647 – z toho 484 mŕtvych a 1163 zranených). (str. 11)

Čo sa týka únosu detí, UNAMA informuje, že protivládne ozbrojené skupiny unášali primárne chlapcov vo veku 16-17 rokov, ktorých považovali za podporovateľov vlády, príslušníkov afganských národných bezpečnostných zložiek alebo ich spájali s konkurenčnými protivládnyimi ozbrojenými skupinami. 13. novembra 2016 v okrese Alishang provincie Laghman, protivládne ozbrojené skupiny uniesli muža a dvoch chlapcov z auta kvôli podozreniu, že ich rodinní príslušníci spolupracujú s vládou (následne ich prepustili po komunikácii s miestnou staršinou). Afganská miestna polícia a provládne ozbrojené skupiny obe uniesli po jednom dieťati, pričom obe z týchto únosov sa zdajú byť motivované sexuálnym násilím. (str. 27)

¹ EASO – European Asylum Support Office, *Country of Origin Information Report: Afghanistan 2016*, november 2016. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1199712/90_1479191564_2016-11-09-easo-afghanistan-security-situation.pdf [cit. 2019-01-18]

4. septembra 2016 protivládne ozbrojené skupiny nariadili riaditeľom dievčenských škôl v okresoch Alishang, Alingar a Dawlatshah (nachádzajúcich sa v provincii Laghman) zatvoriť dievčenské školy v 7. triede a požiadali komunitu starších o zakázanie účasti dievčat na vyššom vzdelávaní. V spojitosti s tým UNAMA taktiež zdokumentovala únos riaditeľa jednej z dievčenských škôl, zastrelenie jedného učiteľa z dievčenskej školy, detonáciu improvizovaného výbušného zariadenia v blízkosti dievčenskej školy, ktorá poškodila triedy a 3 ďalšie prípady úmyselného poškodenia dievčenských škôl. (str. 29)

UNAMA taktiež zdokumentovala výpoveď svedka útoku na sanitné vozidlo protivládnu ozbrojenou skupinou v okrese Alishang, provincia Laghman, ktorý sa udial 29. augusta 2016 a pri ktorej bola zranená tehotná žena, v ktorej uvádza, že pri prevoze tehotnej pacientky do verejnej nemocnice boli napadnutí protivládnu ozbrojenou skupinou, ktorá na sanitku začala strieľať a pacientku zasiahla do krku. Tvrdí, že trvalo dve hodiny, kým starší občania danej oblasti presvedčili ozbrojencov, že sanitka preváža tehotnú civilistku a nie členov afganskej miestnej polície a až následne ozbrojenci sanitke povolili presun do nemocnice. (str. 34)

26. novembra 2016 paľba zo strany protivládnych ozbrojených skupín mierená na pozície miestnej afganskej polície, zasiahla obytnú oblasť počas svadobnej oslavy v meste Mehterlam v provincii Laghman, pričom usmrtila 10 ročné dievča a zranila päť ďalších civilistov, vrátane troch detí mladších ako 10 rokov. (str. 53)

Podľa výpovede otca zavraždeného 19 ročného syna, jeho syn sa stal obeťou streľby afganskej miestnej polície, keď s kamarátmi hrali na miestnom ihrisku kriket. Afganská miestna polícia pochybenie údajne zdôvodnila falošnou správou, ktorú obdržala na zameranie cieľa. (str. 102)

10. júla afganská miestna polícia počas opätovnej streľby pri útoku protivládnych ozbrojených skupín na ich stanovisko, zabila jedného civilistu a ďalšieho zranila. 4. decembra v okrese Tagab, príslušník afganskej miestnej polície surovo zbil civilistu na verejnosti z dôvodu, že ho považoval za príslušníka protivládnych ozbrojených skupín. (str. 103)²

C. USDOS, Správa krajiny o praktikách v oblasti ľudských práv (Afganistan, 2016) – 3.3.2017

Podľa USDOS v mapovanom roku 2016 v Afganistane došlo kviacerým násilným útokom na študentov, prevažne na dievčatá, ktoré bránili študentom v prístupe k vzdelaniu, najmä v oblastiach kontrolovaných Talibanom. Podľa správ, ktoré za daný rok zdokumentovala UNAMA, príslušníci Talibanu 13. apríla 2016 v provincii Laghman zaútočili na strednú školu v meste Besram v blízkosti provinčného hlavného mesta Mehtarlam. Pri tomto útoku zahynuli dvaja študenti a ďalší traja boli zranení.³

2. Bezpečnostná situácia v r. 2017

² UNAMA – United Nations Assistance Mission in Afghanistan, *Afghanistan: Protection of civilians in armed conflict, Annual report 2016*, február 2017. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1215144/1226_1486385735_protection-of-civilians-in-armed-conflict-annual-report-2016-feb2017.pdf [cit. 2019-01-18]

³ USDOS - United States Department of State, *2016 Country Reports on Human Rights Practices – Afghanistan*, 3.3.2017. Dostupné z: <http://www.refworld.org/docid/58ec8a7fa.html> [cit. 2019-01-18]

A. ACCORD, Afganistan, rok 2017: aktualizácia incidentov podľa ACLED – 18.6.2018

ACCORD informuje, že za rok 2017 bolo v provincii Laghman hlásených 214 incidentov, pri ktorých bolo zabitých 1063 ľudí. (str. 7)⁴

B. UNAMA, Výročná správa o ochrane civilistov v ozbrojenom konflikte: Afganistan 2017 – február 2018

UNAMA vo svojej výročnej správe informuje, že za rok 2017 bolo v provincii Laghman zaznamenaných 354 obetí-civilistov, z toho 84 mŕtvych a 270 zranených (14% nárast oproti roku 2016). Najviac z nich zapríčinili pozemné strety, výbuchy bombových zariadení a cielené zabitia. (str. 75)

Aj keď celkový počet civilných obetí spôsobených pozemnými stretmi má v Afganistane klesavú tendenciu a ubúda, Laghman je jednou z troch provincií, v ktorých počet obetí dosahuje rekordné čísla (čo súvisí s nárastom prítomnosti protivládnych ozbrojených skupín v provincii). (str. 30)

V pozemných stretoch bolo v Laghmane za rok 2017 dokopy 263 civilných obetí (48 mŕtvych, 215 zranených), čo je 42% nárast oproti predošlému roku. Laghman je, čo sa týka civilných obetí v pozemných stretoch, provinciou s 3. najvyšším počtom vôbec. (str. 30)⁵

C. UNAMA, Polročná správa o ochrane civilistov v ozbrojenom konflikte: Afganistan 2017, júl 2017

UNAMA zaznamenala incident z dňa 14.5., kedy v meste Mehterlam nevybuchnutá raketa, vystrelená počas incidentu odohrávajúceho sa toho dňa v skorších hodinách, náhle explodovala a zabila 5 chlapcov z jednej rodiny vo veku 5 až 9 rokov. (str. 25)

17.5. raketa vystrelená afganskou miestnou políciou ako odpoveď na útok vykonaný protivládnyimi ozbrojenými skupinami, zasiahla obytnú zónu, pričom zabila 2 ženy a zranila 15 ročné dievča. V ten istý deň úlomok z rakety vystrelenej protivládnyimi ozbrojenými skupinami zasiahol dom civilistov, pričom zranil 7 civilistov (vrátane 2 detí a 3 žien). (str. 31)

8.2. v okrese Alingar v provincii Laghman, protivládne ozbrojené skupiny zabili civilistu a zranili 13 ročného chlapca a jedného muža pri palbe na ich vozidlo. (str. 48)⁶

USDOS, Správa krajiny o praktikách v oblasti ľudských práv (Afganistan, 2017) – 20.4.2018

⁴ ACCORD – Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation: *Afghanistan, year 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 18.6.2018. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1436177/90_1529923852_2017yafghanistan-en.pdf [cit. 2019-01-18]

⁵ UNAMA – United Nations Assistance Mission in Afghanistan, *Afghanistan: Protection of civilians in armed conflict, Annual report 2017*, február 2018. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1424542/1226_1518689545_afghanistan-protection-of-civilians-annual-report-2017-final-140218.pdf [cit. 2019-01-18]

⁶ UNAMA – United Nations Assistance Mission in Afghanistan, *Afghanistan: Protection of civilians in armed conflict, Midyear report 2017*, júl 2017. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1404210/1226_1500295293_protection-of-civilians-in-armed-conflict-midyear-report-2017-july-2017.pdf [cit. 2019-01-18]

D. USDOS, Správa krajiny o praktikách v oblasti ľudských práv (Afganistan, 2017) – 20.4.2018

Podľa USDOS na juhu a na východe Afganistanu Taliban a iné protivládne ozbrojené skupiny často donucovali miestnych obyvateľov, aby zabezpečili potravu a útočisko pre ich bojovníkov. Taliban aj naďalej útočil na školy, rádiové stanice a vládne úrady. Od júna do augusta protivládne ozbrojené skupiny donútili desiatky zdravotníckych zariadení v provincii Laghman dočasne uzatvoriť, v snahe donútiť mimovládne organizácie k zlepšeniu poskytovania služieb pre svojich bojovníkov.⁷

E. SIGAR, Štvrťročná správa pre Americký Kongres – 30.4.2017; TOLONews, Veľký úder Talibanu v Laghmane, 2.3.2017

SIGAR píše, odkazujúc sa na správu Generálneho tajomníka OSN, že za posledný rok sa polovica zo všetkých zaznamenaných bezpečnostných incidentov udiala v južných, juhovýchodných a východných oblastiach Afganistanu. Jednou z hlavných ofenzív tohto obdobia bola snaha Talibanu obsadiť dve oblasti v provincii Laghman začiatkom marca, ktorú afganskí vojaci potlačili a zabili pritom jedného z kľúčových veliteľov Talibanu (str. 93).⁸

Afganské spravodajstvo TOLONews taktiež prináša informáciu o ofenzíve, ktorú podnikol Taliban v Mehterlame, provinčnom hlavnom meste Laghmanu. Útoky ozbrojencov prebiehali na viacerých lokáciách Mehterlamu zároveň, pričom niektoré sa Talibanu podarilo dočasne získať, avšak neskôr opäť prešli pod správu vládnych síl, ako informuje provinčný guvernér Abdul Jabbar Naeemi. Minimálne 20 bojovníkov Talibanu bolo počas dva dni trvajúcich stretov zabitých, ďalších 13 bolo zranených. Zabití boli taktiež minimálne dvaja vládni dôstojníci a niekoľko ďalších bolo zranených. Zo spomínaných útokov taktiež plynú obavy obyvateľov provincie Laghman o bezpečnosť, ktorí naliehajú na vládu, aby sa viac zaoberala situáciou v Laghmane a eliminovala povstalcov v provincii.⁹

F. UN OCHA, Humanitárny Bulletin – Júl 2017 (str. 1)

Švédka mimovládna organizácia SCA (Swedish Committee for Afghanistan) vo svojej tlačovej správe dňa 26.7.2017 oznámila, že vzhľadom na opakované hrozby zo strany protivládnych ozbrojených skupín adresovaných okrem iného i na konkrétnych zamestnancov organizácie, je nútená až do odvolania zavrieť 20 kliník a Health Management Office v provincii Laghman.¹⁰ Tie boli následne po intenzívnych dialógoch všetkých zúčastnených strán za sprostredkovania miestnej komunity starších znovuo tvorené 1. augusta 2017, informuje Reliefweb.¹¹ Organizácia SCA v provincii Laghman zastrešuje nemocnicu v meste Mehterlam a 54 zdravotných kliník, ktoré poskytujú zdravotnú

⁷ USDOS - United States Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2017 – Afghanistan*, 20.4.2018. Dostupné z: <https://www.ecoi.net/en/document/1430103.html> [cit. 2019-01-18]

⁸ SIGAR – Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction, *Quarterly Report to the United States Congress*, 30.4.2017. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1399000/1226_1493715474_2017-04-30qr.pdf [cit. 2019-01-18]

⁹ TOLONews, *ANSF Deal Major Blow to Taliban in Laghman, 20 Fighters Killed*, 2.3.2017. Dostupné z: <https://www.tolonews.com/afghanistan/ansf-deal-major-blow-taliban-laghman-20-fighters-killed> [cit. 2019-01-18]

¹⁰ Swedish Committee for Afghanistan, *Press release: SCA is forced to stop health services in Laghman*, 26.7.2017. Dostupné z: <https://swedishcommittee.org/our-work/community-governance> [cit. 2019-01-18]

¹¹ Reliefweb, *Report from SCA: SCA clinics and Health Management Office in Laghman are re-opened*, 1.8.2017. Dostupné z: <https://reliefweb.int/report/afghanistan/afghanistan-sca-clinics-and-health-management-office-laghman-are-re-opened-en> [cit. 2019-01-18]

starostlivosť približne necelému pol miliónu ľudí a odhaduje sa, že zhruba 70 tisíc dievčat a chlapcov bolo kvôli tomu vynechané národnou kampaňou na očkovanie proti obrne.¹²

G. Khaama Press, 103 ozbrojencov zabitých, 58 zranených v Laghmanských operáciach za posledný mesiac – 23.5.2017

Khaama Press uvádza, že minimálne 103 ozbrojencov bolo zabitých a ďalších 58 zranených počas bojov s protivládnyimi ozbrojenými silami v provincii Laghman za minulý mesiac, čo potvrdil aj provinčný guvernér. Laghman dosiaľ patril k prevažne kludnejším provinciám, ale protivládne militantné skupiny v posledných rokoch v určitých oblastiach svoje aktivity posilnili.¹³

H. BAMF, Briefing Notes – 27.2.2017

Podľa BAMF 20.2.2017 neidentifikovaný strelec zaútočil na obydlia v Laghmane, zabil pri tom 10 príslušníkov rodiny vrátane detí a žien, pričom zranil ďalšie 4 osoby. 25.2.2017 v provincii Laghman raketa zasiahla miestnu školu, zabila minimálne 2 žiakov a ďalších 8 zranila, vrátane učiteľa.¹⁴

3. Bezpečnostná situácia v roku 2018

A. ACCORD, Afganistan, 1. štvrťrok 2018: aktualizácia incidentov podľa ACLED – 25.6.2018 (str. 6)

ACCORD zmapoval, že za prvý štvrťrok 2018 bolo v provincii Laghman hlásených 25 incidentov, pri ktorých bolo zabitých 137 ľudí.¹⁵

B. ACCORD, Afganistan, 2. štvrťrok 2018: aktualizácia incidentov podľa ACLED – 5.9.2018 (str. 6)

Za druhý štvrťrok 2018 podľa ACCORD bolo v provincii Laghman hlásených 38 incidentov, pri ktorých bolo zabitých 172 ľudí.¹⁶

¹² UN OCHA - United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs, *Humanitarian Bulletin Afghanistan*, júl 2017. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1405554/1788_1503321000_31.pdf [cit. 2019-01-18]

¹³ Khaama Press, *103 militants killed, 58 wounded in Laghman operations in past one month*, 23.5.2017. Dostupné z: <https://www.khaama.com/103-militants-killed-58-wounded-in-laghman-operations-in-past-one-month-02809/> [cit. 2019-01-18]

¹⁴ BAMF - Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, *Briefing Notes*, 27.2.2017. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1394959/5250_1489485924_deutschland-bundesamt-fuer-migration-und-fluechtlinge-briefing-notes-27-02-2017-englisch.pdf [cit. 2019-01-18]

¹⁵ ACCORD – Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation: *Afghanistan, first quarter 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 25.6.2018. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1436518/1226_1530102674_2018q1afghanistan-en.pdf [cit. 2019-01-18]

¹⁶ ACCORD – Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation: *Afghanistan, second quarter 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 5.9.2018. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1442578/90_1536219696_2018q2afghanistan-en.pdf [cit. 2019-01-18]

C. EASO, COI správa, Afganistan – bezpečnostná situácia – máj 2018

Aktivity protivládnych ozbrojených skupín/povstalcov

EASO informuje, odkazujúc sa na štúdiu BBC z januára 2018, že Taliban má v rámci provincie Laghman strednú aktivitu a prítomnosť (t.j. útoky aspoň 3x mesačne) v okresoch Alisheng a Alingar, a malú aktivitu a prítomnosť (t.j. útoky aspoň raz mesačne) v zvyšku provincie. Povstalecké skupiny, vrátane podporovateľov Talibanu a ISKP (Islamský štát provincie Khorasan), sa snažia zvýšiť svoje aktivity v zvyšku provincie. Z provincie Nangarhar prenikli do provincie Laghman prvýkrát aj vzájomné strety medzi Talibanom a ISKP, pričom obidve strany utrhli ťažké straty. Incidentsy späté s ISKP zaznamenalo ACLED v období medzi 1.1.2017 až 31.1.2018. ANSF (Afganské národné bezpečnostné sily) taktiež v tomto období opakovane zacielili pozície ISKP v provincii Laghman.

Provládne bezpečnostné sily a vojenské operácie

V provincii prebiehajú vojenské operácie afganskej armády. Výsledkami leteckých útokov sú zabití povstalci, vrátane veliteľov Talibanu. Prebiehajú stretы medzi povstalcami a bezpečnostnými zložkami. Vo februári 2018 miestne úrady oznámili, že oslobodili 30 civilistov, ktorých Taliban väznil v provincii Laghman. V Laghmane sa nachádza medzinárodná vojenská základňa (Gamberi).

Aktuálna bezpečnostná situácia a jej vplyv na civilné obyvateľstvo

Útoky protivládnych ozbrojených síl sú v provincii Laghman v posledných rokoch na vzostupe. Úrad OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí vo svojej mape znázorňujúcej závažnosť konfliktu v roku 2017 (ktorý obsahoval tri ukazovatele: bezpečnostné incidenty, civilné obeť, a konfliktom spôsobené vysídlenie), centrálné okresy (Mehterlam, Alisheng a Alingar) boli umiestnené do kategórie, v ktorých je intenzita konfliktu najzávažnejšia. Ďalšie dva okresy (Qarghayi a Dawlatshah) sa umiestnili v kategórii so strednou závažnosťou. V období medzi 1.1.2017 až 31.3.2018 bolo v otvorených mediálnych zdrojoch nájdených 136 incidentov spájaných s protivládnyimi ozbrojenými skupinami/povstalcami.

Vystáhovanie

Úrad OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí za obdobie 1.1.2017 až 31.3.2018 zozbieral údaje o 9449 osobách vystáhovaných z provincie Laghman (4847 z Alingar, 2149 z Alishang, 126 z Dawlatshah, 2327 z Mehterlam/Bad Pash). Úrad popisuje „boje medzi ozbrojenými skupinami, hrozby a zastráňovanie“ ako dôvody vystáhovania takmer 1500 ľudí z Alingar v decembri 2017. Podľa údajov IOM 130 491 osôb (22% populácie provincie Laghman) sú buď vnútorne vysídlení ľudia alebo navrátenci zo zahraničia. Z tohto počtu približne 9384 z nich žije v stane alebo vonku. Podľa IOM 88 788 ľudí z Laghmanu (jedna pätina obyvateľov) utieklo z domovov v rokoch 2012 až 2017. Viac ako 20 000 ľudí z Laghmanu (viac ako 5% populácie provincie Laghman) utieklo do zahraničia v rokoch 2012 až 2017.¹⁷

D. EASO, Usmernenie: Afganistan – jún 2018

EASO vo svojom usmernení provinciu Laghman zaradil medzi provincie dosahujúce taký vysoký stupeň bezohľadného násillia, že stačia minimálne individuálne prvky nutné na opodstatnenosť dôvodov domnievať sa, že civilista navrátený do tejto provincie by čelil reálnemu riziku vážnej ujmy v zmysle článku 15(c) Kvalifikačná smernica (2011/95/EU). (str. 24)

¹⁷ EASO – European Asylum Support Office, *Country of Origin Information: Afghanistan Security Situation – update*, máj 2018. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1434285/5351_1528612374_afghanistan-security-situation-2018.pdf [cit. 2019-01-18]

V roku 2017 bolo v provincii Laghman zaznamenaných 77 civilných obetí na 100 000 obyvateľov provincie. Okrem toho malo vplyv na život napríklad aj dočasné uzavretia zariadení zdravotnej starostlivosti, obmedzený humanitárny prístup kvôli bojom, vysoký počet vnútorne vysídlených ľudí a navrátilcov do provincie a nedostatok adekvátnych prístreškov. (str. 86)¹⁸

E. Home Office, Krajinná politika a informačná správa, Afganistan: Deti bez sprievodu – Apríl 2018

Home Office vo svojej správe uvádza vyjadrenie Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí, ktorý poznamenal, že viac ako tretina detí bola vystavená psychickému utrpeniu kvôli strate členov rodiny a komunity, a neustálemu riziku smrti a zranenia. Prieskum v Laghmane v roku 2017 zdôraznil strach z náletov/leteckých útokov ako najčastejší dôvod obáv miestneho obyvateľstva. Psychologická úzkosť a trauma ovplyvňujú vysídlené deti a dospelých, pričom traumatizovaní dospelí sú vystavení dlhodobému toxickému stresu čo ovplyvňuje ich schopnosť zodpovedne sa postarať a poskytovať stabilné prostredie pre svoje deti. (str. 21)¹⁹

4. Situácia kočovného kmeňa Kuchi

A. UNHCR, Usmernenia k vyhodnocovaniu potrieb medzinárodnej ochrany u afganských žiadateľov o azyl – 30.8.2018

UNHCR vo svojom usmernení ohľadne kočovného kmeňa Kuchi píše, že táto marginalizovaná skupina obyvateľstva je skôr sociálnou skupinou než etnickou (väčšina kočovníkov z kmeňa Kuchi sú etnickí Paštúni), hoci majú i niektoré charakteristiky samostatnej etnickej skupiny. Od pádu Talibanu v roku 2001 ukazovatele ľudského rozvoja ukazujú, že Kuchi zostávajú pozadu oproti ostatným skupinám, v Afganistane patria k najchudobnejším. Čoraz viac Kuchiov sa začína usádzať v mestách, dedinách alebo na okraji mestských osád, čo vedie k zvýšeniu napätia medzi Kuchi a inými etnickými skupinami. Ukazuje sa, že sociálno-ekonomické podmienky usadených Kuchiov sú ešte horšie, než je tomu u kočovných Kuchi. Afganská ústava deklaruje (v čl. 44), že štát prijíma opatrenia na zlepšenie životných podmienok nomádov a taktiež na zlepšenie ich prístupu k vzdelaniu. Napriek tomu však Kuchiovia zostávajú znevýhodnení z hľadiska vzdelania, zdravotnej starostlivosti alebo príležitostí na živobytie. (str. 94-95)²⁰

B. Minority Rights Group International, Afganistan: Kuchi

¹⁸ EASO – European Asylum Support Office, *Country Guidance: Afghanistan (Guidance note and common analysis)*, jún 2018. Dostupné z: <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/easo-country-guidance-afghanistan-2018.pdf> [cit. 2019-01-18]

¹⁹ Home Office, *Country Policy and Information Note, Afghanistan: Unaccompanied children*, apríl 2018. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1428698/1226_1523265118_afghanistan-children-cpin-v1-1-april-2018.pdf [cit. 2019-01-18]

²⁰ UNHCR – United Nations High Commissioner for Refugees, *UNHCR ELIGIBILITY GUIDELINES FOR ASSESSING THE INTERNATIONAL PROTECTION NEEDS OF ASYLUM-SEEKERS FROM AFGHANISTAN*, 30.8.2018. Dostupné z: https://www.ecoi.net/en/file/local/1442171/90_1535962899_2018-08-30-unhcr-afghanistan-guidelines.pdf [cit. 2019-01-18]

Podľa správy medzinárodnej mimovládnej organizácie Minority Rights Group International, ktorá sa zaoberá mapovaním aktuálnej situácie menšín vo svete, len veľmi malá časť z medzinárodnej pomoci, ktorá do Afganistanu prúdi, pomáha príslušníkom Kuchi – len málo organizácií pracuje v neistých, nebezpečných oblastiach, v ktorých Kuchiovia žijú (tí navyše volia prevažne krátkodobú humanitárnu a ekonomickú pomoc pred dlhodobou, ktorá by Kuchiom pomohla k prebudovaniu svojich stád, získaniu prístupu k základným službám a reintegrácii tých, ktorí boli vysídlení. Výsledkom je, že väčšina Kuchiov dodnes zostáva nezamestnaných a negramotných.

Kuchiovia síce majú v afganskom zákonodarnom zbore 10 kresiel (z celkových 249), tie však zastávajú usadení Kuchiovia, ktorí sa nezaobierajú kočovným spôsobom života. Nedávno usadení a polo-kočovní Kuchiovia sú z veľkej časti zanedbávaní. Tvrdia, že vláda ich násilne núti k usadenému spôsobu života, kde nemajú žiadne prostriedky na živobytie a je im odopieraný prístup k zdravotnej starostlivosti a k vzdelaniu - väčšina Kuchiov nemá rodné listy ani doklady totožnosti, ktoré sú potrebné na prístup k týmto službám. Mnoho Kuchiov žije v neformálnych osadách na okraji Kábulu.

Kuchiovia, ktorí len nedávno vymenili kočovný spôsob života za usadený, sa taktiež stretávajú s diskrimináciou. Kuchiovia žijúci v mestách majú bežne zakázaný prístup do rozvinutých častí miest (poskytujúcich služby) a namiesto toho žijú na okrajoch resp. predmestiach, okupujúc často neplodnú zem (ako napr. v Kandaháre, kde dlhodobo obývajú tábory pre vnútorne vysídlených ľudí). Takéto marginálne a riskantné životné podmienky nielen znevýhodňujú Kuchiov žijúcich v týchto osadách, ale taktiež majú za následok čoraz rozšírenejšie negatívne vnímanie Kuchiov ako sociálnej skupiny, čím je podkopané ich spoločenské postavenie v Afganistane.²¹

C. NSIA - Islamská republika Afganistan, Národný štatistický a informačný orgán – 2018

Štatistiky NSIA, mapujúce obdobie 2016-2017, uvádzajú:

Gramotných mladých (vo veku 15 až 24 rokov) je 7% Kuchiov, u populácie staršej 15 rokov je gramotných 5.8% Kuchiov, prenatálna starostlivosť (spočívajúca v aspoň 1 návšteve) je poskytovaná u 46.3% Kuchi. 18.5% žien z kmeňa Kuchi porodilo za pomoci odborného zdravotníckeho personálu. Z údajov taktiež vyplýva, že 64.1% Kuchiov žije v chudobe. (str. 10-11)²²

D. The Guardian, Skryté obeť afganskej vojny: kočovní farmári prijímajúci usadenejší spôsob života – 9.1.2013

The Guardian píše o tom, že kočovný spôsob života Kuchiov bol narušený vojnou, v ktorej práve oni patria k tým najzraniteľnejším vôbec. Nemôžu si nárokovať ochranu od miestnych veliteľov, nakoľko sa pohybujú medzi rôznymi oblasťami. Ich nedostatok vzdelania či jednoduchosť kočovného života majú za následok, že sú zo strany väčšinového obyvateľstva považovaní za hlúpych, špinavých alebo zaostalých. Len málokto má rodné listy či iné doklady totožnosti, ktoré sú potrebné na všetko od

²¹ Minority Rights Group International, *Afghanistan: Kuchis*. Dostupné z: <https://minorityrights.org/minorities/kuchis/> [cit. 2019-01-18]

²² NSIA – Islamic Republic of Afghanistan: National Statistics and Information Authority, *Afghanistan Provincial Profile 2018*. Dostupné z: <http://cso.gov.af/Content/files/Publications/Women%20in%20men/Afghanistan%20Provincial%20Profile%20final.pdf> [cit. 2019-01-18]

žiadostí o pôdu až po registráciu v škole alebo zdravotnú starostlivosť. Iba zhruba 4 zo 100 Kuchiov vie čítať. Mnohí z nich majú záujem, aby ich deti boli lepšie vybavené pre moderný život. Gul Agha, 50 ročný staršina z tábora Kuchiov, ktorí petíciou žiadali vládu o zem na trvalé usadenie, aby mohli byť bližšie ku klinikám a školám, tvrdí, že im pred 18 mesiacmi bola sľúbená zem v provincii Laghman, avšak to iba z toho dôvodu, aby ich ozbrojená polícia mohla prenasledovať. V strete bolo údajne zabitých 5 Kuchiov.²³

Zdroj obr.: <http://sriutami.com/work/the-kuchi/>

²³ The Guardian, *Hidden casualties of Afghan war: nomadic farmers adopt more settled life*. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2013/jan/08/afghanistan-war-nomadic-farmers> [cit. 2019-01-18]